

Rapport 2011:50

Dränering av Hammarlunda kyrka

Arkeologisk förundersökning 2011

Thomas Linderöth



Rapport 2011:50

Dränering av Hammarlunda kyrka

Arkeologisk förundersökning 2011

Thomas Linderöth



Fornlämningsnr: 11:1
Hammarlunda kyrka, Hammarlunda sn
Eslövs kn
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Erlandsrovägen 5

218 45 Vintrie

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2011 Sydsvensk Arkeologi AB
Rapport 2011:50

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	5
Läge och topografi	5
Historik	5
Undersökningsresultat	6
Referenser	7
Administrativa uppgifter	8



Fig.1. Hammarlunda i Eslövs kommun, Skåne.



Fig. 2. Undersökningsområdets läge i Hammarlunda.

Sammanfattning

I samband med dräneringsgrävning för Hammarlunda kyrka har en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning gjorts. Dräneringsschaktet löpte dels runt kyrkobyggnaden och dels från kyrkans ingång vid vapenhuset fram till kyrkogårdsmuren. Schaktet drogs uppemot en meter ifrån byggnadens väggar. Sammanlagt var dräneringsschaktet cirka 120 löp-meter, 0,55 - 0,7 m brett och 0,35 - 0,65 djupt. I de uppgrävda massorna förekom en del redeponerat grav material och byggmaterial i form av tegelfragment, betong och armeringsjärn. Vid sydvästra hörnet av långhuset fanns i schaktet en del större stenar som skulle kunna vara rester av en eventuell ingång, däremot fanns inga spår av den port på norra sidan av långhuset vilken ska ha legat mitt emot den södra. I övrigt påträffades inget av antikvariskt intresse.

Inledning

I samband med dränering av Hammarlunda kyrka har ett schakt grävts, dels kring hela kyrkobyggnaden och dels mellan vapenhuset och kyrkogårdsmuren. Då området delvis sammanfaller med Hammarlundas historiska bytomt, registrerad som fornlämnings Hammarlunda 11:1, beslutade Länsstyrelsen i Skåne län att en arkeologisk förundersökning skulle göras. Undersökningen genomfördes mellan 2011-07-26 och 2011-07-28 av arkeolog Thomas Linderöth vid Sydsvensk Arkeologi AB.

Läge och topografi

Hammarlunda ligger i sydvästra delen av Skåne cirka 15 km sydöst om Eslöv. Undersökningsområdet ligger inom Hammarlunda kyrkas kyrkogård och utgjordes av ett schakt som grävdes runt om kyrkobyggnaden.

Historik

Den äldsta delen av kyrkan är långhuset i romansk stil från andra delen av 1100-talet. Det ovanliga runda tornet i väster tros ha tillkommit något senare och har troligen varit avsett till försvar. Långhuset har ursprungligen varit försett med två motstående ingångar, en i norr och en i söder. Vapenhuset tillkom under senare delen av medeltiden. Hammarlunda kyrka har undgått större restaureringar och tillbyggnader och har kvar mycket av sitt ursprungliga utseende (Anshelm 1947, s 566).

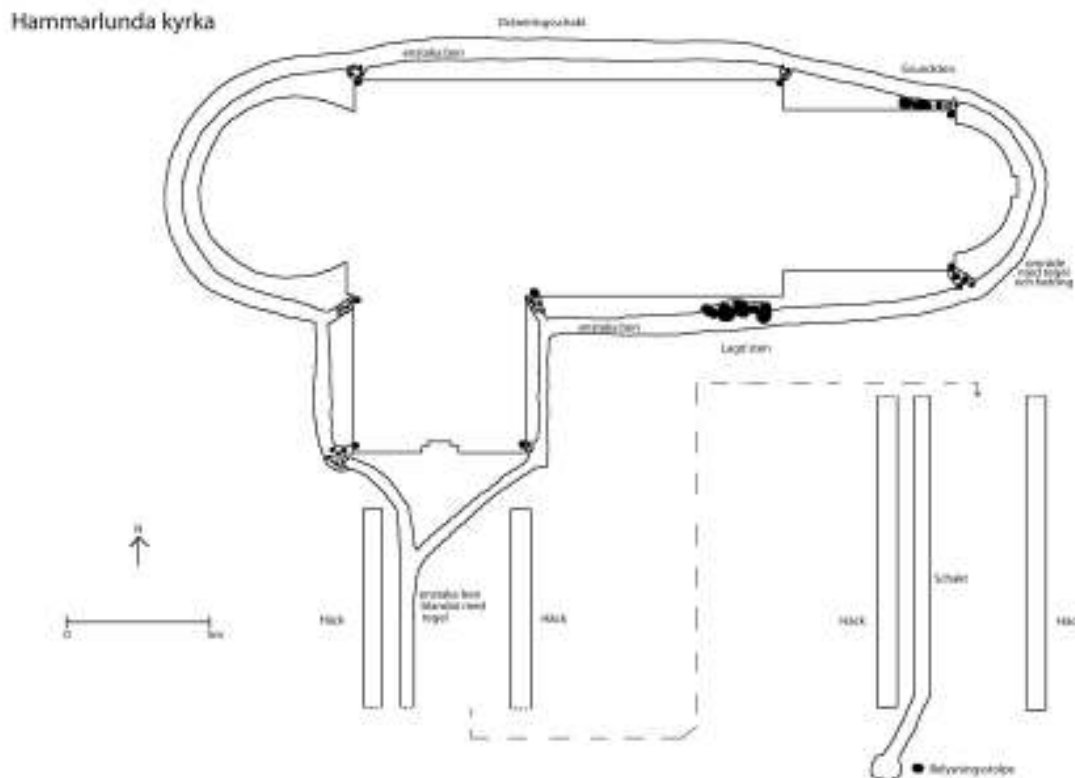


Fig. 3. Dräneringsschaktet kring Hammarlunda kyrka.

Undersökningsresultat

Vid undersökningen följdes uppschaktningen för dräneringen av kyrkan. Schaktet var samman lagt cirka 120 m långt, 0,55 - 07 m brett och 0,35 - 0,65 m djupt. Schaktmassorna bestod av till största delen av matjord med en del inslag av byggmaterial, såsom tegel flis, betongbitar och rester av armeringsjärn, men även mindre mängder av redeponerat benmaterial, främst i söder. Det förekom också en del elkablar i schaktet. Då schaktet drogs cirka en meter från väggen berördes inte själva grunden, däremot påträffades några större stenar i sydöstra delen av långhuset. Dessa kan kanske vara rester av någon form av ingång, men det gick inte att avgöra om denna stenpackning hade kontakt med själva kyrkoväggen.



Fig. 4. Schaktet på södra sidan (från Ö).

Referenser

Anshelm, G. 1947. Stiftets kyrkor. Lunds stift i ord och bild. (Red. Kommitté) G. Herrlin m fl. Stockholm

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	100108
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	433-89707-09, 431-14989-10
Datum för beslut:	2010-11-09
Projektnummer:	100108
Län:	Skåne
Kommun:	Eslöv
Socken:	Hammarlunda
Fastighet:	Hammarlunda kyrka
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 2D6a SV
Koordinatsystem:	SWEREF 99
X koordinat:	6177917
Y koordinat:	401919
Höjdsystem:	Manuell inmätning
M ö.h.	22
Fältarbetstid:	2011-07-26 – 2011-07-28
Antal arbetsdagar:	2
Antal arkeologtimmar:	13 tim fältarb, 4 tim rap.arb + adm.
Körning:	184 km.
Exploateringsyta:	120 lpm
Undersökt yta:	60 lpm
Platschef:	Thomas Linderoth
Personal:	Thomas Linderoth
Projektgrupp:	–
Underkonsulter:	–
Uppdragsgivare:	Svenska kyrkan, Löberöds församling
Tidigare undersökningar:	–
Fynd:	Inga fynd framkom
Dokumentationsmaterial:	1 st A3 ritning, 26 foton. Förvaras på Regionmuseet Kristianstad
Totalkostnad:	12 488,80 kr exkl. moms

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2011

1. Södervidinge kyrkogård - Södervidinge sn, FU 2010, Bertil Helgesson
2. Nytt golv i Östraby kyrka, Östrabys sn, FU 2011, Jan Kockum
3. Ny belysning, Gamla staden 8:1 i Helsingborg, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
4. Balsby 23:1 & 29:2, Nosaby sn, FU 2010, Anders Edring
5. Fjärrvärme i Östra Tommarp - Östra Tommarp sn, FU 2010, Lars Jönsson
6. Fjärrvärme genom Härlövs by, Kristianstad, FU 2010, Jan Kockum
7. Svedala kyrka, Svedala sn, FU 2010, Lars Jönsson
8. Näsbyholm sätesgård, Gärdslövs sn, FU 2010, Lars Salminen
9. Ny gatubrunn i Valdemars väg i Vä, Vä sn, FU 2011, Jan Kockum
10. Fjärestads kyrka, Fjärestad sn, FU 2011, Tony Björk
11. Gustav Adolfs Torg, Malmö. FU 2010, Joakim Frejd
12. Järnvägen 1:1, Malmö. FU 2011, Joakim Frejd
13. Kv Minerva 24 i Helsingborg, Helsingborg, FU 2011, Jan Kockum
14. Cementen 13, Malmö, AU 2011, Per Sarnäs
15. Bältinge bytomt, Skarhult 13:36, FU 2010, Lars Salminen
16. Falsterbo 9:97 – ett stenkast ifrån borgen, FU 2010, Lars Salminen
17. Kvarnby utbyggnadsområde, Malmö, FU 2010, Per Sarnäs
18. Stora Uppåkra 2:76 m.fl., FU 2011, Joakim Frejd
19. Färlöv 19:3, Färlövs socken, Kristianstads kommun, AU 2011, Joakim Frejd
20. VA inom Bollerups säteri, Bollerups socken, Tomelilla kommun, FU 2011, Lars Jönsson
21. Södervidinge 28:1 – Kyrkogården, Södervidinge sn, Kävlinge kommun, FU 2011, Lars Salminen
22. Råbelöv 26:5, Fjälkestads sn, FU 2011, Jan Kockum
23. Citadellstaden 2:1, Landskrona, FU 2011, Lars Jönsson
24. Innerstaden 1:14 och 1:152, Malmö, FU 2011, Joakim Frejd
25. Hammarlövs bytomt, Hammarlövs sn, FU 2010, Per Sarnäs
26. Kristian IV 10 i Kristianstad, Kristianstad; FU 2011, Jan Kockum
27. Skurups bytomt, Skurups kommun, FU 2001, Lars Salminen, Ingrid Gustin & Joakim Frejd
28. Norra Vallvägen i Kristianstad, Kristianstad, FU 2011, Jan Kockum
29. Östra Storgatan i Kristianstad, Kristianstad, FU 2011, Jan Kockum
30. VA-ledningar inom Östra Asmundtorps bytomt, Trollenäs sn, Eslövs kn, FU 2002–2003, Lars Salminen, Ingrid Gustin & Joakim Frejd
31. Residenset 1, fornlämning 20, Malmö stad, FU 2010–2011, Per Sarnäs
32. Sutaren Mindre 6, fornlämning 17, Vellinge sn, Vellinge kn, FU 2011, Per Sarnäs
33. Limhamn 151:461, Hyllie sn, AU 2011, Jan Kockum
34. Åhus 30:1 m fl, Åhus sn, FU 2011, Jan Kockum
35. Rinkaby S:3 m fl, Rinkaby sn, FU 2011, Jan Kockum
36. Hjulhamngatan, fornlämning 20, Malmö. FU 2011, Joakim Frejd
37. Vadensjö bytomt, RAÄ 27, Vadensjö sn, Landskrona kn. FU 2003, Lars Salminen, Ingrid Gustin & Joakim Frejd
38. Fjärestads kyrkogård, Fjärestads sn, FU 2011, Jan Kockum
39. Kv Kabbalöken 26 i Åhus, Åhus sn, FU 2011, Jan Kockum
40. Kv Slussen 1 i Malmö, Malmö, FU 2011, Jan Kockum
41. Husie 172:123, Husie sn, FU 2011, Kristian Brink
42. Övra Glumslöv 11:8 och 11:12, Glumslövs sn, FU 2001, Christer Carlsson
43. Tillgänglighetsanpassning av ingången till Bårslövs kyrka, Bårslövs sn, FU 2011, Christer Carlsson
44. Veberöds kyrka, Veberöds sn, FU 2010–11, Jan Kockum & Joakim Frejd
45. Sjögatan och Månsgratan i Åhus, Åhus sn, FU 2011, Jan Kockum
46. Arilds kapell, Brunnby sn, FU 2007-2008, Lars Salminen & Ingrid Gustin
47. Hallaröds kyrka, Hallaröd sn, FU 2011, Ingrid Gustin
48. Norra Vrams kyrka, Norra Vrams sn, FU 2004, Lars Salminen & Ingrid Gustin
49. Vintrie 24:42, Bunkeflo sn, Malmö kn, FU 2010, Per Sarnäs
50. Dränering av Hammarlunda kyrka, Hammarlunda sn, FU 2011, Thomas Linderöth

